

IRAKASKUNTZA-GIDA

2025/26

Ikastegia

231 - Psikologia Fakultatea

Zikl.

Zehaztugabea

Plana

GPSICO21 - Psikologiako Gradua (Plan berria 2024)

Ikastaroa

1. maila

IRAKASGAIA

25100 - Psikologiaren Historia

ECTS kredituak:

6

IRAKASGAIAREN AZALPENA ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

Psikologiaren Historia Psikologiako Graduan lehenengo kurtsoan ematen den derrigorrezko irakasgaia dugu (6 kreditu ECTS). Ikasleari hurbildu nahi zaio honako edukietara: teoria nagusiak, eskolak eta sistema psikologikoak. Lehenengo lauhilekoan irakasten da. Irakasgai hau ematen duten irakasleak Oinarrizko Psikologia Prozesuak eta Garapena sailekoak dira.

Ikasgai honek parte hartzen du I3lab-2025-27 izeneko proiektuan (Euskal Herriko Unibertsitateko Berrikuntzaren, Gizarte Konpromisoaren eta Kulturgintzaren arloko Errektoreordetzak plazaratutako 2025-2026 deialdia, ebatzita 2025ko apirilaren 29an). Ikasgai hau bideratzen da Ikasketa Kooperatibo eta Kinamiko delako IKD-eredura (UPV-EHU, 2010eko apirila), ONDU-A modalitatean.

Ikasgai honen gida osoa eta zehatza (ikasle-gida) eskuragarri izango da e-Gela plataforman. Eredu labur hau egokitzen da EHUK duen web-gune korporatibora.

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

Ezagutzak:

RCO3. Gizakiaren funtzionamendu psikologikoan parte hartzen duten oinarri antropologikoak, historikoak eta soziokulturalak ezagutzea.

RCO4. Psikologiaren eredu teorikoen funtzioak, ezaugarriak eta mugak ezagutzea.

Gaitasunak:

RC1. Ezagutzak bere lanean edo bokazioan modu profesional batean aplikatzeko gai izatea, eta bere ikasketa-eremuan arazoak konpontzea erakustea argudioak landuz eta defendatuz.

RC2. Informazioa, ideiak, arazoak eta konponbideak publiko espezializatu zein ez-espezializatu bati helarazteko gai izatea.

Tituluari lotutako trebetasunak:

RTH1. Psikologiaren ezagutza teorikoak eguneroko bizitzako egoera eta fenomenoetan aplikatzeko gai izatea.

Espektror zabaleko trebetasunak:

RHE1. Ahoz eta idatziz behar bezala komunikatzeko gai izatea.

RHE5. Informazioa bilatu, kudeatu, aztertu eta kritikoki sintetizatzeko gai izatea, informazio eta dokumentazio-iturri espezializatuak oinarri hartuta.

RHE7. Maila pertsonalean, profesionalean eta zientifikoan modu eraginkorrean erlazionatzeko eta komunikatzeko gai izatea, eta bakarka zein diziplina anitzeko taldeetan lan egiteko gai izatea, erantzukizunak bere gain hartuz eta bere jarduna modu kritikoan baloratzuz.

RHE8. Modu autonomoan ikasteko eta etengabeko ikaskuntzaren garrantzia baloratzeko gai izatea, lanbidean behar bezala jarduteko beharrezkoak diren gaitasunak eta ezagutzak eguneratuta edukitzeko eta arlo honen ezagutzan ekarpenak ere egiteko gai izatea.

IKD EREDUA - Garapen iraunkorreko adierazleak (ODS, Agenda 2030), Zeharkako gaitasunak eta ikasketa emaitzak UPV-EHU (2019)

ODS-3 OSASUNA ETA ONGIZATEA:

Psikologiaren eremuan gaixoak zaintzeak izan duen bilakaera historikoaz baliatuz, Covid-19 testuinguruan eta pandemia ondoko aldian ahulenak diren pertsonak hobeto zaintzea da lehenengo helburu hau. Horretarako, eraginkortasun handieneko gaitasun profesionalen oinarriak sustatu nahi dira: eboluzio historikoa aintzat hartuz, pazienteen zainketa etiko, humanista eta solidarioan arreta jartzen da, bai eta osasun-zientzietako profesionalaren osasun fisikoa eta mentalaren zainketan ere, eta bere integrazioa eredu salutogenikoan.

Zeharkako gaitasunak eta ikasketa emaitzak (UPV-EHU, 2019)

Autonomia eta autoerregulazioa. AA01: Autokonfiantza eta motibazioa eskuratzen du.

Berrikuntza eta ekintzailtza. BE04: Zailtasunen aurrean erresilientzia erakusten du.

Pentsamendu Kritikoa. PK15: Hainbat arlotako ezagutzak erlazionatzen ditu diziplinarteko erantzun bat emateko.

Talde lana. TL13: Bertze talde batzuekin lankidetzan dihardu sare zientifikoan eraikuntzan.

Informazioaren kudeaketa. IF08: Diziplina arteko lanari buruzko informazioa antolatzen du on

lineko plataformetan, gero berreskuratu, kontsultatu eta erabiltzeko.

ODS-5 GENERO-BERDINTASUNA:

Covid-19 testuinguruaren eta pandemia ondoko fasearen ondorioz, genero-berdintasunean lortutako aurrerapenen galerari eusteko, tratamendu psikologikoaren eta gaixoaren zainketaren bilakaera historikoa aztertzen da. Ildo horretatik, pertsonen berdintasunezko zainketari erreparatzen zaio. Erantzunkidetasunera bideratzen diren gaitasun batzuen oinarriak sustatu nahi dira, baita osasun-zientzietako profesionalaren bereizkeriarik gabeko praxi klinikoa bultzatzen da ere, eta bere integrazioa eredu salutogenikoan.

Zeharkako gaitasunak eta ikasketa emaitzak:
Gizarte Konpromisoa. GK06: Genero berdintasunaren eta irisgarritasun unibertsalaren printzipioak barneratzen ditu.
Etika eta erantzukizun profes. EE01: Errespetuz jokatzeko du testuinguru akademikoan zein profesionalean, genero arrazoiengatik inor baztertu gabe.

ODS-7 DESBERDINTASUNEN MURRIZKETA:

Covid-19 pandemiaren ondorioz eta pandemia ostean aurreikus daitekeen belaunaldi-ezberdintasunari arreta jarritz (adib. langileen soldata eta pentsioen diru-sarreraren murrizketa), pertsona ahulenen tratamenduaren bilakaera historikoz baliatuko gara. Ildo horretatik, bazterkeria-arriskuan dauden pertsonen zainketa etiko eta humanista bultzatzen duten lanbide-gaitasunen oinarriak sustatu nahi dira adinaren eta jatorri etnikoaren ondoriozko edozein desberdintasun murrizteko asmoz, eta bere integrazioa eredu salutogenikoan.

Zeharkako gaitasunak eta ikasketa emaitzak:
Gizarte Konpromisoa. GK01: Gizarte desberdintasuneko portaerak identifikatzen ditu.
Gizarte Konpromisoa. GK04: Kolektibo kaltetuenezko desberdintasunak eta portaera okerrak gaingintzeko bideak proposatzen ditu.
Etika eta Erantzukizun profes. EE01: Errespetuz jokatzeko du testuinguru akademikoan eta profesionalean gizarte eta kultura arrazoiengatik inor baztertu gabe

EDUKI TEORIKO-PRAKTIKOAK

- 1.AURREKARI FILOSOFIKO ETA ZIENTIFIKOAK.
- 2.WUNDT ETA PSIKOLOGIA ESPERIMENTALAREN SORKUNTZA
- 3.ZENBAIT TRADIZIO PSIKOLOGIA EUROPARREAN
- 4.AEBetako Psikologia eta William James.
- 5.ESKOLAK, TEORIAK ETA SISTEMAK
- 6.AZKEN ESKOLA PSIKOLOGIKOAK

METODOLOGIA

Eskola Magistralak:
- Gaitegiarekin lotuta dauden edukien irakurketa eta zalantzak argitu.
- IKDi3 metodologia aktiboko jardueren barruan, galdetegi interaktiboak (E-gela, Socratico edo antzekoak) erabili ahal izango dira autotest gisa, azken notarako kontuan hartu gabe, eta, erabiltzen badira, programazioa ikaslearen gidan eta irakasle bakoitzaren Egela plataforman iragarriko da.
-Eredu ezberdinen artean antzekotasunak eta ezberdintasunekin loturiko galderak eta erantzunak.

Gelako praktikak:
-Testuen analisia.
-Bideo saioetan: eztabaida suspertu eta zalantzak argitu.
- Gelako praktiketan IKDi3 metodologia aktiboen* inplementazioa:
-- Kasu-Metodoa eta Arazoen-ebazpenak.
-- IBL - Arakatzeko oinarrituriko ikasketa.
-- Ezagutza historikoa eta diziplinarteko plataformaren erabilera pazienteen ebolutiboa kontsultatzeko.

(*) e-Gela plataforman zein ikasle-gidan zehaztuko da ikasturte honetan ze taldek parte hartuko duten metodologia aktiboaren inplementazio-fase esperimentalean, eta zeintzuk parte hartuko duten kontrol-talde gisara IKDi3 emaitzen-ebaluatze xedez.

Tailerrak:
-Tailerretara joan aurretik bibliografia bilaketak.
-Lan biografikoa taldeka: eztabaida eta aurkezpenak suspertu.

Tutoretzak:

Tutoretza presentziala edo birtuala izateko, data eta ordua posta elektronikoaren bidez eskatu behar da (tutoretza birtualarako, Webex edo antzeko bideokonferentzia bidezko lotura eskuragarri egongo da e-gela plataforman).

KONFINAMENDU KASUAN
Egoera honetan, E-gela, Webex edo antzeko plataformen bidez klase teoriko-praktikoak on-line izango dira, eta tutoretza birtualak izango dira baita ere. Ikasleek E-gela plataforman irakasgaiaren oinarritzko material guztia eskura izango dute.

IRAKASKUNTZA MOTAK

Eskola mota	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Ikasgelako eskola-orduak	32	2	12				14		
Horas de Actividad No Presencial del Alumno/a	48	3	18				21		

Legenda: M: Magistrala S: Mintegia GA: Gelako p.
GL: Laborategiko p. GO: Ordenagailuko p. GCL: P. klinikoak
TA: Tailerra TI: Tailer Ind. GCA: Landa p.

EBALUAZIO-SISTEMAK

- Azken ebaluazioaren sistema

KALIFIKAZIOKO TRESNAK ETA EHUNEKOAK

- Test motatako proba % 70
- Praktika (ariketak, kasuak edo buruketak) % 11
- Talde lanak (arazoen ebazpenak, proiektuen diseinuak) % 4
- Lanen, irakurketen... aurkezpena % 15

OHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Test motako idatzizko azterketa. Praktika: banakako lanak, talde-lanak eta aurkezpenak.

Irakasgaiaren atal teorikoak amaierako notaren % 70eko balioa izango du, eta atal praktikoa gainerako % 30a balioko du.

Zati praktikoa IKDi3 ereduaren arabera* honela banatzen da: a) irakurketen eta bideoen txostenak 1.1 puntu, b) metodologia aktiboan [Kasuak, Arazoen Metodoa, IBL-Ikasketa eta Diziplinariako Plataformaren erabilera] 0.4 puntu, eta azkenik c) lan biografikoa, 1.5 puntu.

(*) OHARRA. IKDi3 programan kontrol talde gisara parte hartuz gero, ez da izango metodologia aktiborik, ondorioz, zati praktikoa era honetara banatuko da: a) irakurketen eta bideoen txostenak 1.5. puntu, eta b) lan biografikoa 1.5 puntu.

Ebaluazio praktikoa jarraituaren modalitaterako, irakasleak kronograma bat azalduko du ikasturte hasieran, lan praktikoen entrega-datekin eta horietako bakoitzaren balio zehatzarekin. Informazio hau kontsultatu ahal izango da e-Gela plataforman eta ikasle-gidan.

Ikasgaia gainditzeko, gutxienez 3.5 puntu atera behar dira azterketa teorikoan eta 1.5 puntu alde praktikoan.

Irakasgai honetan nahikoa izango da ez aurkeztea deialdiari uko egiteko. Ikasleek honako jarraibideak hartu beharko dituzte kontuan:

1. Deialdiari uko egiten dioten ikasleek «aurkezteke» kalifikazioa jasoko dute.
2. Ebaluazio jarraituaren kasuan, azken probaren pisua irakasgaiko kalifikazioaren % 40 baino handiagoa bada, nahikoa izango da proba horretan ez aurkeztea azken kalifikazioa aurkezteke izan dadin.
3. Azken ebaluazioaren kasuan, azterketa egun ofizialean egin beharreko proba ez aurkezte hutsak, ekarriko du automatikoki kasuan kasuko deialdiari uko egitea.

Nolanahi ere, ikasleek amaierako ebaluazio-sistemaren bidez ebaluatua izateko eskubidea izango dute, ebaluazio jarraitua-sisteman parte hartu duten edo ez kontuan hartu gabe. Horretarako, ikasleek idatziz aurkeztu beharko diete irakasgaiaren ardura duten irakasleei ebaluazio jarraituari uko egitea. Horretarako, 9 asteko epea izango dute, lauhilekoaren hasieratik zenbatzen hasita.

Gomendioak:

A) Eskola teorikoetara joateak ikasgaia ulertzen eta ondoren ikasten laguntzen du, eta ikasteko denbora aurrezten du.

B) Jarduera praktikotik parte hartzeak prestakuntza teorikoa osatzen du, edukiak ikastea eta ulertzea errazten du, eta talde-lana sustatzen du.

C) Ikasketa-denbora lauhilekoan zehar antolatzea eta banatzea ezinbestekoa da. Ikaskuntza banatua askoz ere eraginkorragoa da ikaskuntza masiboa baino.

KONFINAMENDU KASUAN
COVID-19 pandemia dela eta, konfinatuak gelditu behar baldin bagara, ebaluazioa moldatuko da ebaluazio ahalik eta gehien errespetatuz, baina egoera berrietara egokituz.

EBALUAZIO TEORIKOA
Azken kalifikazioaren %70 balio du. Aukera anitzeko proba e-gelan bidez egingo da, azterketa ofizialaren egunean. Proban zehar komunikazio kanal bat egongo da Webex edo antzekoen bidez, ikasleek galderak egiteko edo edozein arazo tekniko egoten bada irakasleari jakinarazteko.

EBALUAZIO PRAKTIKOA
Azken kalifikazioaren %30 balio du. Ebaluazio praktikoak bi lan entregatzea dakar: lan biografikoa azken kalifikazioaren %15 balio duena eta ikastaroaren zati praktikoan landutako irakurketen eta/edo bideoen inguruko txostenak, azken kalifikazioaren %15 balio duena. Lan horien entrega datak irakasleekin adostuko dira eta era telematikoaz entregatuko dira.

EZOHICO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

- 1.¿ Irakasgaia ohiko deialdian gainditzen ez duten ikasleek, hautatutako ebaluazio sistema gorabehera, eskubidea izango dute ezohiko deialdiko azken ebaluazioko proba osatzen duten azterketa eta jardueretara aurkezteko.
- 2.¿ Ezohiko deialdietan irakasgaiak ebaluatzeako sistema bakarra azken ebaluazioa izango da.
- 3.¿ Ezohiko deialdiko azken ebaluazioko probak definituta dauden ikaskuntzaren emaitzak ebaluatzeako eta neurtzeko behar beste azterketa eta ebaluazio jarduera izango ditu, emaitzok ohiko deialdiaren pareko baldintzetan ebaluatu ahal izateko. Ikasleek ikasturtean zehar eskuratutako emaitza positiboak gorde ahal izango dira. Aldiz, ikasturtean zehar egindako etengabeko ebaluazioaren emaitzak negatiboak badira, emaitzok ezin izango dira ezohiko deialdirako mantendu eta deialdi horretan ikasleek kalifikazioaren % 100 eskuratu ahal izango dute.

KONFINAMENDU KASUAN
COVID-19 pandemia dela eta, konfinatuak gelditu behar baldin bagara, ebaluazioa moldatuko da ebaluazio ahalik eta gehien errespetatuz, baina egoera berrietara egokituz.

EBALUAZIO TEORIKOA
Azken kalifikazioaren %70 balio du. Aukera anitzeko proba e-gelan bidez egingo da, azterketa ofizialaren egunean. Proban zehar komunikazio kanal bat egongo da Webex edo antzekoen bidez, ikasleek galderak egiteko edo edozein arazo tekniko egoten bada irakasleari jakinarazteko.

EBALUAZIO PRAKTIKOA
Azken kalifikazioaren %30 balio du. Ebaluazio praktikoak bi lan entregatzea dakar: lan biografikoa azken kalifikazioaren %15 balio duena eta ikastaroaren zati praktikoan landutako irakurketen eta/edo bideoen inguruko txostenak, azken kalifikazioaren %15 balio duena. Lan horien entrega datak irakasleekin adostuko dira eta elektronikoki entregatuko dira.

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

BIBLIOGRAFÍA

Oinarrizko bibliografia

OAKES,R.(1989). Historia de la Psicología Animal, de Darwin al Conductismo. Madrid: Alianza.
BORING,E.G. (1978). Historia de la Psicología Experimental, México: Trillas.
BRENNAN, J.F.(1999). Historia y Sistemas de Psicología. México: Prentice-Hall.
CAGIGAS, A. (2005). Una Historia de la Psicología. Jaén: Ediciones del Lunar.
CARPINTERO,H. (1996). Historia de las Ideas Psicológicas, Madrid: Pirámide.
FERRÁNDIZ, A., LAFUENTE, E., LOREDO,J.C. (2001). Lecturas de Historia de la Psicología. Madrid: UNED.
GONDRA, J.M.(1996). La Psicología Moderna, Bilbao: Desclée.
GONDRA, J.M. (1997). Historia de la Psicología, vol I: Nacimiento de la Psicología Científica. Madrid: Síntesis.
GONDRA, J.M. (1998) Historia de la Psicología, vol II: Escuelas, teorías y sistemas contemporáneos.
GREENWOOD, J. (2011). Historia de la Psicología: Un enfoque Conceptual. México: The McGraw-Hill.
HERGENHAHN, B.R. (2001). Introducción a la Historia de la Psicología. Madrid: Paraninfo.
HOTHERSALL,D. (1998). Historia de la Psicología. Madrid: McGraw-Hill.
LEAHEY,T.H. (2005). Historia de la Psicología, Madrid: Prentice-Hall.
QUIÑONES, E., TORTOSA, F., CARPINTERO,H.(eds.) (1993). Historia de la Psicología: Textos y Comentarios, Madrid: Tecnos.
TORTOSA, F. y CIVERA, C. (2006). Historia de la Psicología. MADRID: McGraw-Hill.

Gehiago sakontzeko bibliografia

CAPARRÓS, A. (1986). Ebbinghaus, un funcionalista investigador de tipo dominio. Barcelona: Universidad de Barcelona.

CARPINTERO, H.(2004). Historia de la Psicología en España. Madrid: Pirámide.

DANZINGER, K. (1990). Constructing the Subject: Historical Origins of Psychological Research. New York: Cambridge University.

ECHEVERRÍA, J. (1981). Leibniz, el Autor y su Obra. Barcelona: Barcanova.

ELLENBERGER, H.(1981). El Descubrimiento del Inconsciente, Madrid: Gredos.

FEINSTEIN, H.M. (1987). La Formación de William James. Buenos Aires: Paidos.

GARCÍA DAUDER, S. (2005). Psicología y feminismo: Historia olvidada de mujeres pioneras en Psicología. Madrid: Narcea Ediciones.

GARCIA DAUDER, S. y PÉREZ SEDEÑO, E. (2017). Las "mentiras" científicas sobre las mujeres. Catarata.

GAUKROGER,S. (1995). Descartes, an Intellectual Biography. Oxford: Clarendon.

GAZZANIGA, M.S. & MANGUN, G.R. (Eds.) (2014). The Cognitive Neurosciences (5ª ed.). Cambridge, MA, US: MIT Press.

HEARST, G. (Ed.). (1979). The First Century of Experimental Psychology. Hillsdale, N.J.: L.Erlbaum.

MENAND, L. (2002). El Club de los Metafísicos: Historia de las Ideas en América. Barcelona: Destino.

NICOLAS, S. (2002). Histoire de la Psychologie Française. Paris: Editions In Press.

PLOTKIN, H.C. (2004). Evolutionary Thought in Psychology: A brief history. Malden, MA: Blackwell.

POPPELSTONE, J.A., McPherson, M.W. (1999). An Illustrated History of Psychology. Akron,OH: University of Akron.

RIEBER, R.W.SALZINGER,K. (Eds.). (1998). Psychology: Theoretical-Historical Perspectives. Washington: American Psychological Association.

ROSA, A., HUERTAS, J.A., BLANCO, F. (1996). Metodología para la Historia de la Psicología. Madrid: Alianza.

TODES,D.P.(2001). Pavlov’s Physiology Factory. Baltimore: Johns Hopkins University.

Aldizkariak

REVISTA DE HISTORIA DE LA PSICOLOGIA
REVISTA DE LA PSICOLOGIA GENERAL APLICADA
HISTORY OF PSYCHOLOGY JOURNAL

Interneteko helbide interesgarriak

BUSCADORES:
<http://www.psiconet.com/>

http://library.uml.edu/reference/virtual_library/psychology.htm

BIOGRAFÍAS:
http://www.psychology.org/links/People_and_History/

<http://faculty.frostburg.edu/mbradley/psyography.html>

http://www.psychnet-uk.com/training_ethics/psychologists.htm

<https://thestoryofpsychology.wordpress.com>

OHARRAK